

Europaudvalget EU-konsulenten

Dato: 16. juli 2008

Middelhavsunion skal forny Barcelonaprocessen

Den 13. juli 2008 samledes stats- og regeringschefer fra 43 EU-medlemsstater og middelhavslande på et indledende topmøde under det franske formandskab for at lancere den nye Middelhavsunion. Stats- og regeringscheferne fra de 43 lande underskrev en erklæring om den fremtidige Middelhavsunion¹. Med den nye union håber man at puste nyt liv i det eksisterende Euro-middelhavssamarbejde, der indtil i dag har fungeret inden for rammerne af den såkaldte Barcelonaproces.

Euro-middelhavssamarbejdet blev sat i gang i 1995 med Barcelonaprocessen, som fastsætter de overordnede principper for det eksisterende Euro-middelhavspartnerskab.

Formålet med de igangværende drøftelser er at styrke relationerne mellem middelhavslandene i syd og EU og skabe et frihandelsområde inden 2010. I EU's budget er der afsat 16 milliarder euro til middelhavssamarbejdet for perioden frem til 2013. Middelhavsunionen skal omfatte alle EU's medlemsstater samt Mauritien, Marokko, Algeriet, Tunesien, Libyen, Egypten, Jordan, Det Palæstinensiske Selvstyreområde, Israel, Libanon, Syrien, Tyrkiet, Albanien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro og Monaco.

Spørgsmålet er kommet højt på den europæiske dagsorden på baggrund af et fransk initiativ. Frankrig foreslog oprettelsen af en ny Euro-Middelhavsunion, som i første omgang udelukkende skulle omfatte landene omkring Middelhavet. Det franske forslag blev modtaget med skepsis af særligt

¹ Erklæringen er vedhæftet

Tyskland. Det Europæiske Råd blev dog i marts 2008 enig om at lade Frankrigs forslag om Middelhavsunionen indgå som et element i EU's eksisterende middelhavspolitik med deltagelse af alle EU's medlemsstater. Efterfølgende fremlagde Kommissionen den 20. maj 2008 i en meddelelse² følgende bud på, hvordan middelhavsunionen skulle tage form.

- Middelhavsunionen skal ledes af et fælles formandskab, som deles mellem et EU-land og et middelhavsland. Formandskabet skal gå på skift efter en rotationsordning.
- Et udvalg bestående af specielt udvalgte repræsentanter for alle EU-lande, Middelhavspartnerne og Kommissionen oprettes sammen med et sekretariat, der har til opgave at stille forslag til fælles initiativer.
- Samarbejdet skal tage udgangspunkt i en projektorienteret tilgang med fokus på energisikkerhed, miljø, civil beskyttelse og transport. Mulige projekter er nye ruter for søtransport, rensning af middelhavsvande og udvikling af solenergi i Nordafrika.
- Middelhavsunionen foreslås finansieret af de midler, der allerede er afsat under Barcelonaprocessen samt eventuelle ekstra midler tilført via regionale projekter.

Som modvægt til det franske initiativ om oprettelsen af Middelhavsunionen, fremlagde Sverige og Polen i slutningen af maj 2008 et forslag om at etablere et "østligt partnerskab".

Initiativet lægger op til en styrkelse af EU's forhold til Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Georgien, Moldova og Ukraine. Til forskel fra det franske initiativ, bygger det svensk/polske initiativ videre på de fonde, der er finansieret af den europæiske naboskabspolitik budget. Det kan dermed ses som en opfølgning på den europæiske naboskabspolitik. Forslaget blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008.

Både udformningen af Middelhavsunionen og det svensk-polske initiativ om styrkede relationer med landene i øst vil nu blive genstand for drøftelser under det franske EU-formandskab.

Udkastet til en erklæring om Middelhavsunionen vedlægges.

Med venlig hilsen,

Pytrik Dieuwke Oosterhof

² KOM(2008)319